



Radom, dnia 11.03.2025r.

HKN.903.251.2025

HKN.N.196.2025

**Ocena obszarowa jakości wody do spożycia przez ludzi
na terenie gminy Przytyk
za okres od 01.01.2024r. do 31.12.2024r.**

Na terenie gminy Przytyk zlokalizowane są 3 wodociągi publiczne nadzorowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomiu.

Do w/w wodociągów należy wodociąg publiczny w:

- Podgajku,
- Wólce Domaniowskiej,
- oraz Glinicach.

Wszystkie wodociągi oparte są na ujęciach wód podziemnych. Uzdatnianie wody odbywa się poprzez napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie oraz dezynfekcję. Jednostką odpowiedzialną za jakość wody dostarczanej przez wodociągi jest Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o. o. ul. Zachęta 57

Dane o poszczególnych wodociągach przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa wodociągu	Produkcja w m ³ /d	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Końcowa roczna ocena jakości wody
1.	Podgajek	793	3265	warunkowo przydatna
2.	Wólka Domaniowska	216	1543	przydatna
3.	Glinice	126	565	przydatna

W okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r. wodę pochodzącą z w/w wodociągów badano w ramach nadzoru sanitarnego pod względem parametrów fizyko – chemicznych, organoleptycznych i mikrobiologicznych w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Radomiu. Ponadto Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o. o. w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej (na podstawie uzgodnionego z PPIS w Radomiu harmonogramu) badał próbki wody w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294) w laboratorium zewnętrznym zatwierdzonym przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

W odniesieniu do wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Wólce Domaniowskiej gm. Przytyk Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził przekroczenie parametrów ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C, mętność, barwa, żelazo oraz obecność nieakceptowalnego zapachu wody. W odniesieniu do przekroczenia mikrobiologicznego zarządzający wodociągiem zastosował dezynfekcję oraz płukanie sieci wodociągowej. Ponowne badania próbki wody w w/w zakresie wykazały spełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294). W nawiązaniu do przekroczeń parametrów fizyko – chemicznych PPIS w Radomiu prowadził rozpoczęte w 2024r. postępowanie egzekucyjne, które zostało zakończone po otrzymaniu pozytywnych wyników badań wody przeprowadzonych po wdrożonych skutecznych działaniach naprawczych związanych z przeprowadzeniem prac przeglądowo – konserwacyjnych oraz czynnościami serwisowymi i naprawą urządzeń na stacji uzdatniania wody przez specjalistyczną firmę zewnętrzną.

W odniesieniu do wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Glinicach gm. Przytyk Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził przekroczenie parametru mętność oraz ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C. W związku z powyższym PPIS w Radomiu wydał zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, które zostało umorzone po otrzymaniu pozytywnych wyników badań wody potwierdzających spełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

W odniesieniu do wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Podgajku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził obecność bakterii grupy coli, nieakceptowalnego zapachu wody oraz podwyższonego wskaźnika mętności. W odniesieniu do dwukrotnie stwierdzonej obecności bakterii grupy coli PPIS w Radomiu w pierwszym przypadku wydał zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, które zostało umorzone po podjęciu skutecznych działań naprawczych i otrzymaniu pozytywnych wyników badań wody. Prawdopodobną przyczyną wystąpienia skażenia były prowadzone prace remontowe w obiekcie w którym zlokalizowany jest punkt zgodności. W drugim przypadku po stwierdzeniu pojedynczych kolonii bakterii grupy coli PPIS w Radomiu wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia. Wdrożone działania naprawcze polegające na dezynfekcji oraz płukaniu sieci spowodowały poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych. Po otrzymaniu prawidłowych wyników badań próbek wody PPIS w Radomiu stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi, a tym samym spełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294). Mieszkańcy na bieżąco byli informowani o jakości wody za pomocą stosownych komunikatów oraz okresowych ocen jakości wody. Podwyższony wskaźnik mętności wystąpił jednorazowo miały charakter krótkotrwały i miejscowy. Podjęte przez zarządzającego wodociągiem działania naprawcze polegające na płukaniu sieci wodociągowej spowodowały poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych. W odniesieniu do pojawiającego się w II półroczu 2024r. w dwóch punktach monitoringowych nieakceptowalnego zapachu podejmowane doraźne działania naprawcze nie przyniosły trwałej poprawy jakości wody. Utrzymująca się

cyklicznie nieprawidłowość nie wpływa znacząco na bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów. Ostatnie wyniki z grudnia również nie wykazały poprawy w tym zakresie. W związku z powyższym kontrolne badania zostały wykonane w styczniu 2025r. i nie wykazały nieprawidłowości.

Zagrożenia zdrowotne związane z występowaniem stwierdzonych przekroczeń w badanej wodzie:

- Podwyższenie wskaźników mętności oraz barwy ma wpływ na wygląd i apetyczność wody. Wywołują je różne substancje znajdujące się w wodzie w stanie nierozpuszczalnym jako zawiesiny: drobne cząsteczki roślin, mikroorganizmy wodne, glina, ił, drobny piasek, wytrącone związki żelaza i manganu. Zwiększona mętność oraz barwa, może w znacznym stopniu zakłócać procesy dezynfekcji wody. Woda do spożycia powinna być klarowna.
- Bakterie gr. coli należą do organizmów wskaźnikowych zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Potencjalnym źródłem powyższych mikroorganizmów w punkcie zgodności może być: nieprawidłowy przebieg procesów uzdatniania i dezynfekcji wody, naruszenie integralności systemu dystrybucyjnego np. przez luki/nieszczelności na zbiornikach serwisowych, zaworach powietrznych, zaworach odcinających, połączeniach krzyżowych. Obecność bakterii grupy coli w wodzie opuszczającej stację uzdatniania wody oznacza, że procesy uzdatniania wody przebiegały nieprawidłowo i należy podjąć działania mające na celu zbadanie przyczyny skażenia oraz wdrożenie działań naprawczych prowadzących do przywrócenia odpowiedniej jakości wody. Nie zawsze konieczna jest szokowa dezynfekcja sieci wodociągowej, niekiedy wystarczającym działaniem jest jej intensywne płukanie z równoczesnym tłoczeniem sprężonego powietrza. Pojawienie się tych bakterii w systemach dystrybucyjnych i zbiornikach wody może świadczyć o namnażaniu się populacji i możliwym wytwarzaniu biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem roślinnym lub glebą.
- Oznaczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C jest jednym z parametrów mikrobiologicznych, który dostarcza niezbędnych informacji do nadzoru i oceny jakości wody. Określenie w/w parametru jest użyteczne w celu oceny jakości zarówno wody ujmowanej, jak i do monitorowania procesów uzdatniania. Mikroorganizmy te powszechnie występują w środowisku, a organizm człowieka styka się z nimi nieprzerwanie. Generalnie nie stanowią zagrożenia dla ludzi, jednak niektóre z nich mogą być patogenami oportunistycznymi, stąd bardzo ważne jest ich monitorowanie.
- Zwiększona zawartość żelaza nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi. Światowa Organizacja Zdrowia nie zaproponowała opartej na przesłankach zdrowotnych dopuszczalnej wartości w/w parametru w wodzie do spożycia. W rozporządzeniu M.Z. najwyższe dopuszczalne wartości dla w/w parametru przyjęto nie z powodu zagrożenia zdrowia ludzi w razie przekroczenia wartości, lecz z uwagi na fakt, że wyższe wartości stężeń mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody. Ze względu na przekroczenie wartości żelaza konsumenci mogą zauważyć zmianę barwy i mętności oraz metaliczny posmak wody, co może budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów. Ponadto woda, w której stężenie żelaza przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci

wodociągowej, sprzyjać wytrącaniu się czerwono-brązowych osadów. Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody.

- Nieakceptowalny zapach wody może sygnalizować zmiany w jakości wody ujmowanej lub nieprawidłowości w procesie uzdatniania. Powyższe powinno skłaniać zarządzającego wodociągiem do znalezienia przyczyny nieprawidłowości oraz podjęcia działań naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody do wymagań określonych w rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2024r. do PPIS w Radomiu nie wpływały interwencje od mieszkańców dot. reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na danym obszarze.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Radomiu

Jolanta Wolszczak

Otrzymuje:

1. Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o. o.
26 – 650 Przytyk, Słowików 100
2. Burmistrz Miasta i Gminy Przytyk
26 - 650 Przytyk ul. Zachęta 57
3. a/a